

TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI POLGÁRŐR EGYESÜLET TERMÉSZETVÉDELMI POLGÁRŐRSÉG

1122 Budapest, Hajnóczy József u. 16. telefon: 06-30-621-2330;
info@tkpe.hu; www.tkpe.hu

Szakmai beszámoló

A Természet- és Környezetvédelmi Polgárőr Egyesület 2025 évi tevékenységei

A Természet- és Környezetvédelmi Polgárőr Egyesület tagjai 2025. évben összesen **1632 óra** önkéntes polgárőri / polgári természetőri munkát végeztek. Az Egyesület ebben az időszakban több, mint **300 alkalommal** adott szolgálatot. Az alábbi táblázatban láthatóak az egyes elvégzett feladatok, kategóriákra lebontva.

<i>szolgálat megnevezése (helyszín)</i>	<i>szolgálat ellátás - óraszám</i>
Közrendvédelem, határvédelem, rendezvénybiztosítás	358
Természetvédelem és környezeti nevelés	805
Szociális tevékenység, adminisztráció, egyéb	469
Összesen	1632

A polgárőr / polgári természetőr szolgálatok során az egyes hatóságok képviselői és a civil lakosság részéről **további 711 óra** munkavégzés történt:

Együttműködő	óraszám
Rendőrség	26
Diákok (iskolai közösségi szolgálat)	280
Önkéntesek	280
Természetvédelmi őr (FÖRI, DINPI)	51
Hegyvidéki Önkormányzati dolgozó és Hegyvidéki rendész	74
Összesen	711

Az eseményeink során **~80 diák** dolgozott velünk közösen iskolai közösségi szolgálatok keretében, és hasonló számú további **önkéntes**, túlnyomórészt természet- és környezetvédelmi feladatokon.

Az aktív közreműködők mellett ismeretterjesztő-, természeti nevelési eseményeinken körülbelül **ezres nagyságrendet elérő érdeklődőt** sikerült megszólítanunk. Külön figyelmet fordítottunk arra, hogy a környezetvédelmi feladatok elvégzése közben önkénteseink a munkavégzés mellett információt kapjanak a terület, az adott tevékenység jelentőségéről, mivel egyesületünk kiemelt célja a környezeti nevelés és szemléletformálás.

Madárodú karbantartás - Normafa

Önkéntesek és Iskolai Közösségi Szolgálatosok közreműködésével az év elején – a költési időszak előtt – elvégeztük a madárodúk tisztítását, és a szükséges javításokat, odú cseréket a normafai 50 odúból álló odútelepen. Az odút egy hosszú villás bottal a fáról leemeljük és az előző évi fészekanyagot, egyéb hulladékot, ürüléket egy spaknival kikaparjuk, majd kiborítjuk. Azért, hogy később az adatokat az MME adatbázisába fel tudjuk tölteni, a munka során feljegyzéseket készítünk. Az eseményen a résztvevők megismerkedhettek a területen elhelyezett madárodúk jelentőségével, illetve információkat kaphattak saját odúk kihelyezésének és karbantartásának fortélyairól.

TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI POLGÁRŐR EGYESÜLET TERMÉSZETVÉDELMI POLGÁRŐRSÉG

1122 Budapest, Hajnóczy József u. 16. telefon: 06-30-621-2330;
info@tkpe.hu; www.tkpe.hu

Élőhelykezelés – Denevér-úti gyepfolt

2025.02.08-án kerületünkben végeztünk élőhelykezelési munkát a BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Divíziója, a FÖRI Természetvédelmi őrszolgálat szakmai irányítása mellett. A környékről sokan eljöttek, több mint harminc önkéntes jött segíteni, így az élőhelykezelési munka mellett szemétszedésre is sor került. A fő feladat a cserjék visszaszorítása volt, hogy a gyepon a védett növényeket ne szorítsák ki (pl. budai imola, magyar repcsény, szürkés ördög szem), de mivel a létszám lehetővé tette, szemétszedésre, és invazív fák (bálványfa, akác) gyérítésére is sor került.

Az esemény végén pedig az Erődítés Történeti Egyesület jóvoltából meglátogathattuk a Denevér úti óvóhelyet, és csak hallgattuk, hallgattuk az érdekes történeteket, melyek legtöbbször az óvóhelyet gyermekként megjáró idősektől gyűjtötték össze. Általuk a résztvevők közelebb kerülhettek kerületünk történelméhez.

Föld Napja a Pálvölgyi Kőfejtőben

A fenti elnevezésű program a Duna-Ipoly Nemzeti Park szervezésében zajlott. Amellett, hogy kicsiknek játékokkal, nagyoknak kvíz feladatokkal készültünk, természetvédelmi témákban, az aznapi akadályverseny egyik állomása is voltunk, így aki nálunk teljesített egy feladatot, az kapott egy pecsétet a gyűjtőbe, amit később, ha teljesítette az állomásokat, ajándékként válthatott. Nagy volt az érdeklődés, a DINPI tájékoztatása szerint több mint 500 fő részt vett a standunkon az aktivitásokban.

Virágosztás

A Hegyvidéki Önkormányzat minden évben virágokkal kedveskedik a lakóinak, hogy ezzel is szebbé tegyék a kerületet. Polgárőreink hagyományosan részt vesznek az esemény lebonyolításában, parkoltatásban, lakcímkártya ellenőrzésben, tájékoztatásban és egyéb, ad-hoc kérésekben segítünk, több helyszínen.

Madárvédelmi ismeretterjesztő foglalkozás kisiskolásoknak a Normafán

Június 12-én került sor egy ismeretterjesztő madárvédelmi foglalkozás megtartására egy 2. osztályos budaörsi általános iskolai osztály diákjai számára. Az interaktív foglalkozás keretében a kisiskolások az odúlakó madarakról tanulhattak, és részt vehettek egy terepi bejárásán, ahol néhány madárodút ellenőriztünk. Az egyikben volt egy kései (másod-) szénecinege fészkelés, nagy élmény volt a gyerekek számára, hogy láthattak tollpíhész kis madarakat.

Élőhelykezelés – Merzse-mocsár Természetvédelmi Terület

BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Divíziója, a FÖRI Természetvédelmi őrszolgálat és az MME támogatásával élőhelykezelésre került sor a Merzse-mocsár területén szeptember 13-án. Özönnövények, nagyrészt kései meggy és amerikai kőris lett kiirtva, ami az évek során kiszorította a tölgyest. A kivágott növényeket egy helyre hordtuk össze, amit a FŐKERT később aprítékolt fel, ezzel is táplálva a talajt. Egyesületünk egyik olyan eseménye ez, melyet már negyedik alkalommal rendezünk meg nagy érdeklődés mellett ezen a budapesti viszonylatban kiemelt fontosságú természetvédelmi területen. Idén is kb. 35 fő önkéntes segített ebben a munkában.

Családi nap az Anna-réten

Egyesületünk 2025. október 19-én, vasárnap, a Normafa festői Anna-rétjén családi napot / polgárőr napot tartott. A szikrázó napsütéses időjárásnak köszönhetően hatalmas volt az érdeklődés, a rendezvényre kilátogatók száma minden várakozást felülmúlt. Az érdeklődők számát több százra becsüljük. A Polgárőr nap kiváló lehetőséget biztosított a közösségépítésre és a környezetvédelem fontosságának népszerűsítésére. A programok a korábbiakhoz hasonlóan rendkívül színesek voltak:

TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI POLGÁRŐR EGYESÜLET TERMÉSZETVÉDELMI POLGÁRŐRSÉG

1122 Budapest, Hajnóczy József u. 16. telefon: 06-30-621-2330;
info@tkpe.hu; www.tkpe.hu

- Az érdeklődőket izgalmas természetvédelmi játékok várták, ahol kicsik és nagyok egyaránt próbára tehették tudásukat a természetvédelem és a Hegyvidék élővilága terén.
- Folyamatos volt a tagtoborzás, beszélgetések alakultak ki, ahol a TKPE bemutatta munkáját és új önkénteseket keresett a lelkes csapatba. Kerületünkben 33 éve van jelen a polgárőrség a bűnmegelőzés és az ifjúságvédelem terén, azonban 13 éve a természet és környezetvédelemmel bővült a küldetésünk, mert a Hegyvidéki Polgárőrség és a Természet- és Környezetvédelmi Polgárőr Egyesület egyesült és a TKPE neve alatt dolgozunk tovább együttes erővel.
- A nap fénypontja a 11 órakor kezdődő látványos kutyás bemutató volt, melyet a pilisvörösvári Brave Dogs Kutyaiskola tartott. A kutyák engedelmisségi és őrző-védő feladatai óriási sikert arattak a közönség körében.
- A gasztronómiai élmények sem maradtak el: a tűzrakó helyeknél felállított bográcsban fantasztikus, ízletes szarvasgulyás rotyogott, melyet a résztvevők nagy élvezettel fogyasztottak.

Élőhelykezelés a Kis-Sváb-hegyen

Egyesületünk, november 15-én a Kis-Sváb-hegy Természetvédelmi Területre szervezett élőhelykezelési akciót, a Budapesti Természetvédelmi Őrszolgálat és a FŐKERT Természetvédelmi és Erdőkezelési Csoportja szakmai irányítása mellett. A terület természetvédelmi jelentősége abban áll, hogy a lakott, épített környezet között megmaradt fragmentumként egy eredeti, ember által meg nem hódított környezet növényzete maradt meg itt, jellemzően kőris erdőkkel, köztük fajgazdag gyepekkel. A feladat elsősorban a FŐKERT dolgozói által korábban lekaszált védett gyepről a kaszálék összegyűjtése és lehordása, illetve korábban kivágott invazív fák faanyagának lehordása volt, de a szemét is össze lett gyűjtve. Körülbelül negyvenöt önkéntest sikerült megmozgatnunk. Fontos, hogy minél kevesebb ideig történjen zavarás a területen, emiatt is nagyon hasznos volt az, hogy sok önkéntes jött el ezen a napon.

Madárodú karbantartás - Normafa

December 14-én elkezdtek a madárodúink szezonális tisztítását, karbantartását, ez alkalommal az odúk kb. felét tudtuk kitakarítani. Ezúttal is vontunk be önkénteseket, egy 10 fős csoporttal végeztük el a munkát. A munka második felét január-februárra tervezzük.

TKPE évváró

Egy évváró összefüggéssel búcsúztattuk a 2025-öt, mely eseményt megnyitottuk a tagokon kívül azon érdeklődők felé, akik a tevékenységünket szeretnék jobban megismerni. Felelevenítettük a 2025-ös év eseményeit, valamint tervet készítettünk 2026-ra.

XII. kerület Hegyvidéki állandó tevékenységek:

- Önálló közrendvédelmi járőr szolgálatok a kerületben: gyalogos, autós (magántulajdonú személygépkocsival). Normafa Park területén tűzvédelmi járőrszolgálat a tűzgyűjtési tilalom alatt.
- XII. kerületi rendőrkapitányság rendőreivel közös járőr szolgálatok, közrendvédelmi akciók.
- Hegyvidék Rendészettel közös járőr szolgálatok.
- Nemzeti faültetés napjának XII. kerületi eseményén részvétel (2025.03.01.)
- Veszélyeshulladék gyűjtés: a Hegyvidék Zöld Iroda által szervezett veszélyeshulladék gyűjtés helyszínének biztosítása, az autós forgalom irányítása (2025.11.15.)

TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI POLGÁRŐR EGYESÜLET TERMÉSZETVÉDELMI POLGÁRŐRSÉG

1122 Budapest, Hajnóczy József u. 16. telefon: 06-30-621-2330;
info@tkpe.hu; www.tkpe.hu

- Hegyvidéki Önkormányzat egyéb rendezvényeinek biztosítása, pl. virágosztás (2025.05.30), autószozi (2025.09.05-6.), karácsonyi vásár.
- A 2015-ben a Norma - Parkkal közösen létrehozott új madárodú odútelep monitoringozása, karbantartása, fejlesztése. Az odúk regisztrálásra kerültek az MME on-line odúadatbázisában. Egyesületünk vállalta, az odútelep kezelését, és az odútelep kapcsán felmerülő környezeti nevelési munkát is. A madárodú telep jelenleg több, mint 50 odúból áll.
- TKPEst – A TKPE havi rendszeres közösségi találkozója, melyekre külsősöket is meghívunk.

Együttműködés a DINPI (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság) munkájának segítésére:

- A Sas-hegy Természetvédelmi Területen járőrözést végeztünk az évek alatt kialakított látogatási rend megőrzése érdekében. A látogatók elől elzárt területen, a háborítatlan természet megőrzése továbbra is kiemelt feladat. Továbbá élőhelykezelésekben vettünk részt, szakvezetések tartottunk és a látogató központban előadásokat. DINPI Budai Sas-hegy Természetvédelmi terület című Facebook oldal szerkesztése, fényképekkel ellátása, posztok írása.
- Egyesületünk két borsónyi tagja, Hancs Péter és Hancsné Koroncai Ildikó július 22-én ünnepelte negyedszázados polgári természetőri tevékenységét. Borsónyi Csoportunk az önálló és természetvédelmi őrszolgálatokkal közös járőr szolgálatokat végez, jellemzően felderítési feladatokkal bízzák meg őket az illegális terepmotorozás kapcsán, vagy útellenőrzéseknél működnek közre támogatóként. Önálló szolgálatok során elsősorban az élővilág mentési és élőhelykezelési feladatokra kerül a hangsúly. Nagy erőfeszítéseket tesznek a szalamandra mentés területén, mivel az iverési időszakban az autók több ezer állatot gázolnak el a közutakon. Újabb feladatként adódott a pár éve észlelt hódok élőhelyeinek felderítése és tevékenységük figyelemmel kísérése. Folyamatosan tartják a kapcsolatot a kutatókkal és tájékoztatják őket a hódok mozgásáról, tájatalakító munkájukról.

További természet- és környezetvédelmi tevékenységek:

- Részvétel, Európai Unió és nemzetközi jelentőségű, monitoring és kutatómunkában. (MAP)
- Vörös mocsárrák-gyérítő akció részvétel (Fiatal Entomológusok Klubja (FEK) – 2025.02.22.)
- Élőhelykezelés a Homotövis Természetvédelmi Területen részvétel (MME – 2025.03.08.)
- Részt vettünk június 20-21-én Salgótarjánban és Salgóbanán megrendezett 34. Zöld Országos Találkón.
- FÖRI természetvédelmi őrszolgálatával közös járőr szolgálatok.

Budapest, 2026.01.26.

Összeállította:

Kovács Sándor Zoltán

elnök